

1915 .

Mynsicht Hadriani A.

Thesaurus et Armamentarium Medico-Chymicum.

Testamentum Hadrianeum.

Ioan. Ant. Hvgvetan. Lvgdvni.

1645 .

Avertissement au lecteur .

Le format de ce document est une photocopie texte, c'est-à-dire est exactement conforme à l'original, au caractère près. Ainsi la pagination, le nombre de lignes par page et le nombre de caractères par ligne est respecté, permettant ainsi une recherche facile des références citées par d'autres auteurs. Seules les pages blanches sont supprimées pour faciliter la lecture.

Les éventuelles erreurs d'orthographe, de numéro de page, etc... du document sont en principe identiques à l'original. Cependant malgré le soin apporté à la mise en texte de cet ouvrage, il peut subsister des différences par rapport au texte original. En effet la procédure de création de ce fichier texte, à partir du livre original, nécessite un grand nombre d'opérations délicates, laissant place à d'éventuelles erreurs.

En cas de doute, prenez le soin de vérifier sur le texte original du livre papier.

HADRIANI
A M Y N S I C H T,
Medici Germani præstantissimi,
T H E S A V R V S
ET
A R M A M E N T A R I V M
M E D I C O - C H Y M I C V M.

*In quo selectissimorum contra quosvis morbos Pharmacorum
conficiendorum secretissima ratio aperitur, unâ cum
eorumdem Virtute, Usu, & Dosi.*

Cui in fine adiunctum est

T E S T A M E N T V M H A D R I A N E V M
D E A V R E O P H I L O S O P H O R V M L A P I D E.

L V G D V N I,
Sumpt. IOAN. ANTONII HUGVETAN, viâ
Mercatoriâ, ad insigne Sphæræ.

M. DC. XLV.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

@

Note complémentaire :

Ce document a été élaboré à partir de l'édition de 1645 des oeuvres de Mynsicht. Ne figure dans ce document que les textes cités par le manuscrit n° 3005 de la bibliothèque de l'Arsenal à Paris intitulé "Le guide Charitable...", à l'exclusion des textes relatifs à la médecine ordinaire.

Le traducteur.

@

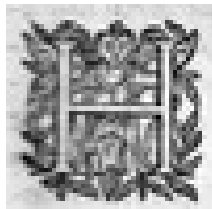
I N hoc Opere, Lector amice, cùm
LIBRAM leges , intellige Ciuilem
unciarum sexdecim, non Medicam
duodecim. Hoc te monet Auctor ipse,
Sectione 13. ubi de Confectione Citri,
pag. 208.

S E C T I O . I .
D E
M E D I C A M E N T I S
C H Y M I C I S S E L E C T I S
& aliis pretiosis, &c.

VNICORNV MINERALE.

Aec gloriosa & arcana Medicina, propter indignos & ingratos mundi filios, erat abscondenda & tenebris inuoluenda : ne Spagyricae gemmae viderentur subus proiectae. Ego tamen hoc secretum ex Christianae dilectionis affectu, & almi Numinis impulsu, volui facere publicum, & inter alia mysteria, quae vel ex lumine naturae & gratiae inquisita accepi, vel scrutinio propriae experientiae inueni, vel beneuolentia eximiorum Spagyricorum Artificum, sagaciúmque rerum scrutatorum mihi reuelauit, doctrinae & sapientiae filiis communicare gratis. Pono autem extra omne dubium, quin hoc salutare & coesleste praesidium sint accepturi fronte hilari, prolubióque grati animi, erga Deum in laudem & gratianum actionem deuoti.

SECTIO. I.

PROCESSVS.

℥. Vitriolum natium viride & solis Philosophis notum, vel in huius defectu, Vitrioli Veneris Crystallos optimè purgatos, sublimè mundificatos, & omnis terrestreitatis immunes ; immitte validae & bene munitae Retortae & secundùm gradus fortiter opus vrge, quoad subrubri particeps fias olei, quod bene adserua, cuius vsu~ postea declarabo.

℥. Deinde caput mortuum in fundo Cornutae relictum, menstruum appropriatum suffunde, & in frigido loco repone, tunc concrenent de vitrioli naturâ & sapore crystalli. Calcina caput mortuum secundâ vice, & vt suprâ notatum est, procede, mox iterum eiusdem ferè generis adhuc prodibùt crystalli; sed huic mysterio minimè vtilis. Laborem huiusmodi toties & tandiu itera, vsquedum nulla appareat vitrioli olentia; atque tum demum caput mortuum, quàm fortissimè, sed philosophicè calcina, & extrahe sal pulchrum & gustu amabile, quod itidem spe subsecuturae doctrinae retine, dictique istius interim recordare:

Visitetis interiora terrae rectificando, & inuenietis occultum lapidem, veram Medicinam.

℥. Postmodum antè dictum oleum , & affundendo aquam, in illo solue Martis limaturam, & vitriolum ipsius praepara, illudque in pluuiali distillatâ aquâ solue, vt inde crystalli prodeant; quem laborem toties resume, donec purum ab impuro, & & in fine caliginis peplo crystalli appareant clari & pellucidi. Ex his crystallis Martis denuò priore modo, igne fortissimo rubicundissimum oleum distilla,

la, & optimè rectifica, ne vllum illi adhaereat phlegma : Tunc habebis rubri Leonis sanguinem, videlicet Mineralem, & vnà Martis atque Veneris Sulphur, totalis vigoris, & à Vulcano captum iuxta illud:

Mulciberi capti Mársque Venúsque dolis.

Extrahe porrò ex capite mortuo sal omni Martiali olentià vacuum, ad eundem modum suprà in extractione salis vitrioli Veneris tibi ostensum. Ambo haec salia in aequali pondere misce, vitreae tabulae immitte, in hypogeo seu frigido loco repone, séque in aquam Mercurialem resolvere fine : Solutionem postea recipe, vnde iterum prodibunt crystalli ; Et tunc habebis duplicatum Mercurium, sal sapientiae & naturae, sal Philosophorum, sub quo Mundi centrum latet absconditum. Et hunc duplicatum Mercurium peplo obscuritatis inuolutum, ante ine nemo Philosophorum tam apertè quàm ego manifestauit quamuis obscurioribus quibusdam verbis, quae tamen vel minimo Philosophi intellectu facilima sunt : Scrutinio igitur subtilium cogitationum rem vlteriùs inquire, & Mercurium hunc à Philosophis RE BIS, nuncupatum tanquam terrestrem Thesaurum, & secundùm Deum summae & maxime scientiae experimentum, ad vsum sequentem repone.

℥. Mercurium iam dictum, & Sulphur illud rubicundissimum ; duo ista pro Philosophici ponderis vigore, & magni intellectus acumine conjunge, ita tamen, vt Spagyrici vasis tres partes maneant vacuae, quarta verò videatur adimpleta esse ; sigilla Hermeticè, & rege igne Philosophico secundùm gradus in continuo calore, quoad coaguletur in

vnam massam, & induat Lapidis formam : Quem lapidem confectum postea pro voluntatis tuae lubentiâ in priorem fontinam poteris redigere, eumque breui tempore nobiliorem & illustriorem reddere ; Et ita magnum perfecisti mysterium : Videbis etiam ante coagulationem rerum multarum admirabilem apparentiam, & multiuarium colorem, quae omnia bene considera, Deum honora, & proximo tuo commoda.

Vires, Vsus, Dosis,

E St Medicina vniuersalis, & Thesaurus talis, qui poterit omnes ferè morbos curare, quocunque veniunt nomine in creaturis omnibus & singulis. Vnum, duo, vel plura huius Arcani grana, pro qualitate siue constitutione Patientis vsurpata, totum corpus instar fumi penetrant, malignam vitiositatem relegant, & meliorem naturae conformitatem subordinant, creaturam totam renouant, & quasi de nouo, regenerant, & ita seruant sartam tectam, citra accidentium morborum grauedinem vllam, vsque ad senectam, & vitae metam ab altissimo Deo constitutam, &c. Nam:

Contra vim mortis non est medicamen in hortis.

Haec etiam illustrissima medicina, cum purissimo Philosophorum auro debitè fermentata, immunda Metalla innatâ Leprâ depurgat, bonâque puri & fixi auri virtute fingit. Pro quo immenso & ineffabili beneficio, omnisque doni & sapientiae communicato aceruo, sit laus & gloria creatori summo qui est in excelsis Deo.

THESAVRI, ET ARMAMENTARII

Medico-Chymici appendix

Philosophico - poëtica

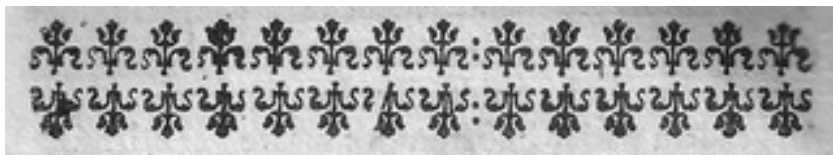
videlicèt;

TESTAMENTVM
HADRIANEVM.

QVO SVAM

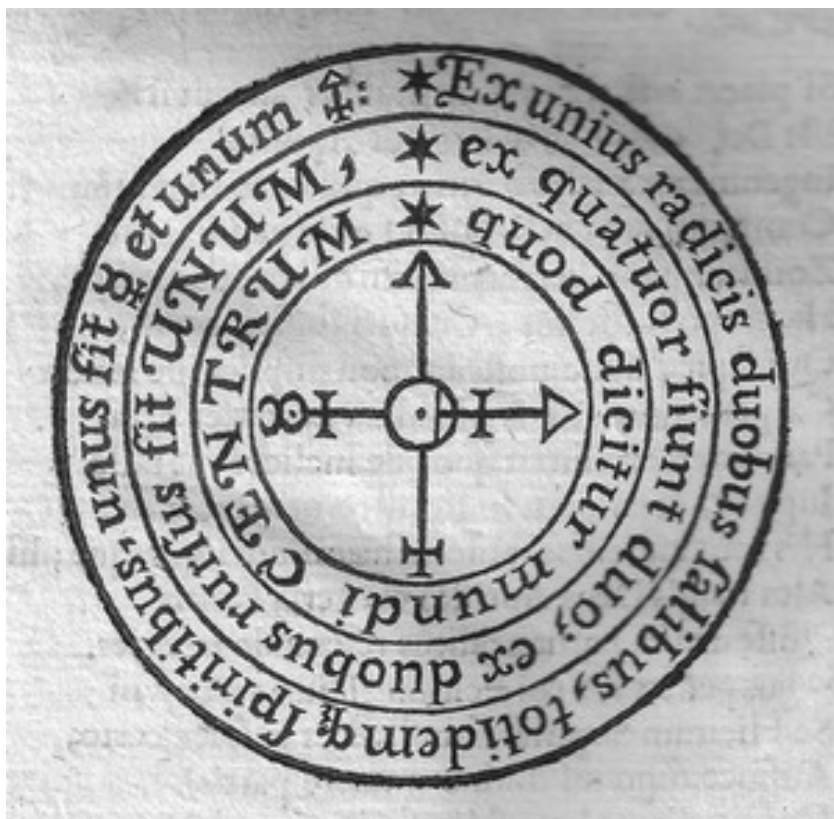
De A v r e o Philosophorum Lapide
sententiam, adeóque vltimae voluntatis
suae dispositionem, Sapientiae &
doctrinae filiis reuelat
Author.

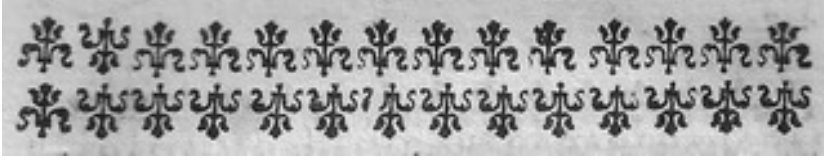

AUREVM SECVLVM REDIVIVVM.

 Vaesiui, inueni, purgavi saepius, atque
Coniunxi, maturavi, Tinctura secuta est
Aurea, quae mundi centrum nunc dicitur, Inde
Tot sensus, tot scripta virûm, variaque figurae.
Omnibus ingenuè fateor, Medicina metallis
Infirmisque simul. Punctum diuinitùs ortum.

TESTA

TESTAMENTVM

HADRIANEVM

DE AVREO PHILOSO-
PHORVM LAPIDE.

esaurum tibi, Lector, habes, quem
numine dextro

Curis inuentum sumptúque ingentibus
vsu,

Si placet esse tuum, non inuidus annuit ille,
Ille Dei dono nobis largitor Apollo.

Ingenuis mea pando viris, quae voce rogantúm

Communi pro ducta bono ? quid ganniat ore

Zoilus, insano corrodens quidlibet ausu,

Haud ego sollicitus ; Censori sufficit aequo,

Qui sapit, hunc nostrum non displicuisse laborem.

Carpere, quorumuis ; laudata imitarier acta,

Paucorum est, finxit quos de meliore metallo

Iupiter, & curuum iussit discernere recto.

His mea iudicibus subiecta haec omnia, quaeque ; his

Alta magis Deus Auriflui mysteria Fontis

Nôsse dedit, naturae aditûs referando latentes.

Quos penetrare cui licitum (Diuae vnus vni

Sed licitum Sophies soboli, licèt auspice certo,

Auspice supremi diuino munere patris)

Hunc radiante beat felix sapientia vultu,

Huic assurgit honos, hunc diuite copia cornu

Regificus

Regificas superare facit quàm vberima gazas:
 Prodidit ante annos haec ficto nomine paucos
 Ille mei interpret genij genuinus, in auras
 AVREA producens REDIVIVI tempora SAECLI,
 Ille inquam, HINRICVS verso MADATHANVS amictu;
 Quem se dum captans ventosae encomia laudis
 Nescio quis vanâ mentitur fronte Batillus,
 Ecce capi indignum justè indignatus honorem
 Prouidus ipse suo, spem praeter, Apollo clienti,
 Detecto Authori sua nomine reddidit, istis
 Ne deïn se iactet fallax cornicula plumis.
 His adeò illa mei foliis contenta libelli
 Clariùs ingrato mysteria pandere mundo
 Propositi haud nostri fuit hactenus ; vnio porcis
 Nec debetur enim, canibus nec sacra profanis:
 Patri orbis tamen eximiae, natisque sophorum
 Ingenuis concessa mihi inuidisse talenta
 Ne videar, soli tantùm, nec natus & illis:
 En tibi, progenies coeli, quae Nuncius olim
 Rettulit ille meus, peregrinâ veste reuinctus,
 Ipse ego, detracto (superi quod velle videntur)
 Schemate, cuncta lubens praesenti publico dextrâ.
 Publico sed tabulis Testamentalibus, illâ,
 Quâ par est, formâ solenni. Tu omnibus, Haeres
 Quae lego monumenta mei tibi pectoris, almi
 Numinis in laudem, ceu fas, mente vttere gratâ.
 Ergo sua vt constet perfectio Testamento,
 Quae testor, mecum confirmant ritè vocati
 Septem, affigentes signacla Hermetica Testes,
 Saturnus senior, Phoebus, Cyllenius ales,
 Iupiter ille bonus, Mauors, Dea Cypria, Luna.
 Additus his cunctorum Hermes pater ille Sophoru~
 Scriba requisitus, conceptis omnia verbis

Connotat, & fidâ custos asseruat in arcâ.
 His verò haud quaquam fas est absentibus vlli
 Pro libitu fractis conclusa recludere signis.
 Haud est; sed cunctis totum praesentibus illis
 Ceu debet institui, sic fas absoluier actum.
 Irrita sunt etenim, sunt cassa vigore ; vel vnus
 Hoc Testamento si desit Testis aperto.
 Quanta sed hîc lateat, quàm fundo diuite gaza,
 Quae legata tuis committitur vsibus, Haeres,
 Ipsa, resignatis Testamentalibus hisce,
 Solemni patefacta modo contenta docebunt.
 Illius intereâ, dum clausum Hermetica seruant
 Scrinia, secreto solis sed habenda sub vsu
 Vobis, ô Diuae Sophies veneranda propago,
 Dij quibus illustres arcano lumine mentes
 Largiti, arcanis veri penetralibus aptas.
 Vestro haec Nostra bono prostant ; vulgaribus illis
 Ignota ingeniis, nec prodita ; quamlibet ausu
 Saepè arrepta sibi temeraria lingua proteruo
 Delambens, tali censuram eructet ab ore,
 Quali, Pana inter cùm quondam & Apollina iudex
 Ridendas asini meritis Mida Regulus aures.
 Scilicet iste, suis nisi respondentia factis,
 Et cerebro cognata suo, nihil approbat vnquam:
 Grex hominum arcanis indigni talibus, almi
 Numinis indultu, precibus quae industria multis
 Obtinet, ingenti non delassata labore,
 Fracta nec inuidiae telis, nec morsibus hydrae.
 O mihi cum variâ luctanti saepè Chimaera,
 Dum me Diua suam deducit Pallas ad arcem,
 Quot liuor technas, quas dira calumnia fraudes
 Obijcit ! à coeptis retractet vt improba sacris.
 Vincit amor veri tamen, alma Scientia vincit,
 O mihi

O mihi prae innumeris electa Scientia nummis.
 Et cur non ? cunctis cùm sit praestantior, vllâ
 Quos vnquam tenuit Rex vel ditissimus arcâ.
 Magnae olim Salomonis opes opulentia Croesi
 Magna fuit, magnos auri possedit aceruos
 Semivir Assyriâ Rex Sardanapalus in aulâ,
 Magnos magni alij Reges tenuére Ducésque
 Thesauros ; tantum sed praestat hic omnibus vnus,
 Stagnanti quantum scaturigo viva paludi.

Haec ergo Auriflui quisquis tibi flumina Fontis
 Ebullire cupis, sacrósque haurire perennis
 Ambrosiae latices, misso, cui stultus inhaeret,
 Viscere naturae vegetabilis, aut animalis,
 Missâ multiplici variarum indagine rerum,
 Quae dum naturis incumbit vana remotis,
 Séque ipsámque artem nigris obnubilat vmbris;
 Nuda haec nostra tene : Minerale excute venas,
 Erue, quae gremio tibi fert natura propinquo.
 Híc illam inuenies, quae nostri est vnica tantùm
 Materies lapidis, tantorum prima bonorum
 (Aspectu quamvis externo vilis) origo.
 Hic fons ille sacer, Lympha haec benedicta sophoru~,
 Mercuriale decus, Flos auri fertilis, vnus
 Nobilium Thalamus sponsorum, & nobile semen.
 Sic rerum vna fuit, quas condidit alma IEHOVAE
 Dextera materies, vnum chaos, omnibus vnum
 Principium, vnde Dei virtute exire supremi
 Iussae res omnes, totus quas continet orbis.
 Noster & à simili massâ lapis exiit vnâ,
 Massa compactâ, confusâ, quatuor illa
 Quâ contenta latent naturae elementa creatae
 Semina, maternâ tandem quâ nascitur alvo
 Nobilis ille almae naturae partus & artis.

Vna eadem vt lapidis nostri, sic mater & ipsa
 Prima metallorum, quae sciti cunque necesse est,
 Formarum ipsa capax, species quæis visitur omnis
 Eductis qootquot gremio telluris ab imo
 Ille Planetarum septenus praesidet ordo.
 Ecce sed has omnes, his fortior omnibus vnus,
 Si qua metallorum formis soluenda per artem
 Congenitis, primaeque suae reddenda subinde
 Materiae, virtute regit Lapis ille magister,
 Perfectam imperfecta jubens assumere formam.
 Vnus id ille potest, non vlli imitabile rerum
 Quae subjecta polis ; vni ceu propria virtus
 Magneti ferrum trahere, aut se jungere ferro.
 Hinc Medico perfectus honos, hoc pendet ab vno
 Clauæ magisterium, nostri diadema theatri,
 Claros Artifici pariens Ars celsa triumphos !
 Hos igitur quicumque cupis, contentus inhaere
 Materiae, quam dixi, vni, nil ista moratus,
 Quae variis descripta libris tibi plurimus offert
 Philosophus, varias perquirens materiarum
 Cisternas steriles, veróque à Fonte remotas.
 Vna est, vna manet Secreti janua nostri :
 Quaere hanc, inuenies quaerendo ritè, quod optas.
 Qualis at haec, inquis, quibus inuenienda sub astris
 Materia, & quonam signanda est nomine tandem;
 Esse metallorum, iam dictum est antea, matrem,
 Cum mineris quaecu~que suis terra exhibet vsquam.
 Concipit haec, nutrit, minerali enititur alvo,
 Denique maturum fecêre vbi tempora partum.
 Addo, quod ipsa hominum generet, generata subinde
 Nutriat & firmis sustentet corpora membris,
 Hermaphrodita potens, sub corpore scilicet vno
 Foemina Másque ferens bissexas semine vires.

Astra

Astra huic effigiem, vires elementa ministrant,
 Déque suo reliquam fingit vis terrea formam.
 Non haec Hispano sub coelo, aut montibus Indis ;
 Non Italo quaerenda solo, Libycisque sub astris ;
 Nostrâ profertur, Nostrâ tellure videtur
 Quotidiè, res communi communis in vsu,
 Saepe & per vicos puerili exercita : lusu,
 Res parui aestimij, vim quippe ignota latentem,
 Noscere quam paucis concessum munere Diuûm.
 Et meritò : Manibus quod enim romphaea furentû,
 Nobiléque immani quod cornu Rhinoceroti:
 Hoc ea praestet idem, quantumuis optima per se,
 Vesani insanum si vulgi prostet ad vsum:
 Pejor tantò etiam turbis toto orbe ciendis,
 Imáque supremis miscendo & sacra prophanis,
 Quantò nobilior rebus res vnica cunctis.
 Sed quidna~ haec ta~dem? Dicam. Substantia salsa est.
 Esta qua sicca, est spiritibus dilecta aqua cunctis,
 Ignitum est oleum, vi non combustile faeuâ
 Vulcani, irato quemcunque ore euomat ignem,
 Est referans conclusa, sibi & conformia reddens
 Omnia, naturae Clauis miranda latentis.
 Crudâ haec sese offert facie, membrisque videndam
 Impuris, cum prima suo procedit ab ortu:
 Vires ipsa tamen tali edit corpores tales;
 Corruptum emendat ventrem, laesa ilia fanat;
 Puram restituit, pulsâ putredine, carnem,
 Omnem inimica fugat male gratam naribus auram:
 Communis Medicina omni, seu rebus abundet,
 Paupere siue inopem toleret sub culmine vitam.
 Hinc de se titulis auditur talibus ipsa:
 Sum Lapis, Imperij Regum moderamen, egenae
 Solamen vitae, parili quem diues egénsque

Iure tenet, sum ludus ego puerilis, opúsque
 Foemineum, saepe abjecta contemptior algâ,
 Pes quam per luteos inuoluit stercore vicos ;
 Me Regem agnoscit tamen, & mea pronus adorat
 Sceptra metallorum Synodi septemplicis ordo.

Hanc ergo Ignotam mundo, mersamque tenebris
 Hactenus, incultam, sterile~, & sine honore jacentem,
 Aspirante Deo, nostri illustrabit abundè
 Lux Testamenti, fructúsque ostendet amoenos.
 Cuius vt indigitem proprium tibi denique nomen,
 Scito, quòd antiqui facie sit filia vatis
 Calchantis, MILVI simul orta rapacis in ORTV,
 Ortu cuius ego, Chymicâ quoque natus in arte,
 Tempore quo moechum cepit cum conjugè Martem
 Mulciber ignipotens, Diis exhibuítque videndos.
 Tu si huius nostrae roseúmque grauémq; cruorem
 Virginis, humorémque potes si demere siccum
 Alitis & niueum, tibi regis parta corona est ;
 Candida nam croceos circumfluit vnda vitellos.
 Sed quorsum ? Exposuisse sat hic, quae nostra sit illa
 Materia, ingenuum quod nomen praeferat, & queís
 Inquirenda locis. Tu vana sophismata deinceps
 Linque per anfractûs te seducentia curuos,
 Herbarum omne genus fas missum, animalia linque
 Corpora, dum lapidem cura est tibi quaerere nostru~,
 Nil caro, nil sanguis, quaeque excernuntur ab illis
 Menstrua, sperma, hominum genitalibus edita vasis,
 Stercoráque vrinaeque dabunt : nil crinibus, ouis,
 Nílque secundinis, viridíve inueneris herbâ.
 Sementi fructus respondet scilicet ; atque hinc
 Stercoreum inueniet, qui stercora seminat, agrum.
 Nec minùs incassum sudabit, quisquis in Auro
 Quaerit & Argento. Sit purior illa necesse est,

Sit digesta magis vulgari materia Auro
 Argentôve, sua quae vi penetrare metalla
 Possit, in Argentum mutans quaecunque vel Aurum,
 Nil opus ingreditur nostrum vulgare ; Sophorum
 Solo ex Mercurio trahitur, quo tingimus, & quod
 Perficit imperfecta. Hoc est punctum, hoc medium.
 Naturae, impuru~ à puro quod segregat hoc est, (illud
 Cui, licet extracto nullâ arte metallis,
 Seu perfecta, vices admittere nescia, siue
 Imperfecta sient (vitali quippe alimento
 Quae cassa omninò & genitili semine vitae,
 Nullum ex se similem sibi possunt gignere foetum.
 Quid? quòd & impuris sint plena illa omnia morbis
 Imperfecta, suae mediorum hinc indiga curae
 Ex alio, in propriis quae virtus denegat absens)
 Vis vni tamen omnis inest, quamcumque metalla,
 Quam minerae & natura tenet vegetabilis, immò &
 Quâ superi pollent septem virtute Dynastae,
 Praeualet, humanos miréque operatur in artûs.

En tibi materiam, Proles Phoebeja nostram
 Aetherei Lapidis. Tu dehinc, dum quaeris eandem,
 Fac tibi sint viridis vestigia nota Leonis.
 Sed notâ ablatâque tuis IOVA auspice, tandem
 Materiâ manibus, quid agendum. disce deinceps,
 Optatam vt liceat voti contingere metam.
 Cernere ab impuro purum sapientia prima est.
 Non nifi perpurgata probè crassisque soluta
 Materia à membris; ac sublimata decenter,
 Tingendi medium fiet, subtilia tantùm
 Visceribus naturae imis queis spiritus exit,
 Exserere hasce valent penetrando corpora vires:
 Perfecto hoc, ex purgatâ pòst elice prudens
 Materiâ contenta duo, Sal, Mercuriali

Nomine Philosophis insigne, oleique deinde
 Sub formâ Sulphur rubicundum & pondere plenu~.
 In Sale cuncta latent arcana : hoc soluere quisquis
 Nouerit, arcani penetrabit in intima Templi,
 Haec Aquila illa alba est rubeo cognata Leoni :
 Hic sponsus Niueo & Rubeo pulcherrimus ore,
 Millenos inter multos lectissimus, auro
 Cui caput è puro.

Scire sed ex vsu hîc, non tortu~ Aquilae illius Albae
 Sumendum corpus ; sed corporei intima succi,
 Crystallos, inquam, niueo candore nitentes:
 Sic neque tota tibi Rubei capienda Leonis
 Membra ; sed interior rubicundi sanguinis humor
 Purgatum impuro nimirum Sulphur ab omni.
 Praecipuus labor hic, pretiique industria magni,
 Quâ nisi tu vtatis bene, & interiora recludas
 Viscera, nil Sulphur, nec Sal tibi proderit vnquam.
 Ex sale Mercurius (Lac virginis illud, & illa
 Philosophae Nix alba scholae) procedat, hic vnus
 Ianitor est Sophiae & totius clauiger artis.
 De Rubeo atque Albo haec, quali elicienda labore,
 Sufficiant ; sequitur, quâ sint ratione deinceps
 Coniungenda, sacram quò perficiantur ad artem.

Auspiciis igitur diuinis quisquis eò vsque
 Progressus, plenè vt purgatum cum sale sulphur
 Obtineat, porrò coniungere pergat vtrumque.
 Philosophûm iuxta pondus, natura quod ipsa,
 Qua~tu~ opus est retine~s, digito velut indice mo~strat,
 Hinc obsignatis signaclo Hermetico iisdem
 Conueniente gradu moderatum adhibeto calorem,
 Quali suppositis, pullorum auida, incubat ouis
 Gallina, aut foetus maternâ crescit in aluo.
 Vanus enim labor omnis erit, frustranea cura,
 Subiectum

Subiectum prudente manu nî rexeris ignem.
 Sic thalamo iunctis clauso Niueâ Rubeóque
 Coniugibus, superûm prece adora supplice Numen,
 Permixture hoc opere vt videas cum vxore maritu~.
 Tempore & ecce breui mistis, spectabis, in vnum
 Binis, Aethiopem nigrum & corui caput atri !
 Haec studio inprimis summo tibi scito cauendum,
 Ianua ne vitrei referetur clausa cubicli,
 Perfectum induerint donec conclusa ruborem,
 Facta sui similem generare aptissima foetum.
 Hinc dormitantis ne interpelletur amicae
 Coepta quies, priùs & tactum ne sentiat, ipsi
 Quàm fuerit libitum, prohibet Rex ille sophorum.
 Illa inclusa suo, mox angustátaque vase,
 Mittere sudorem incipiunt, subtilia in altum
 Surgere, quóve magis rectore coquantur ab igne,
 Spirituum fit maius, eò fit fortius agmen.
 Hortus es, (illa eadem sapientia Regia cantat)
 Hortus conclusus. Fons obsignatus, amoeni
 Flos horti, Fontis scaturigo viua fluentis
 De Libano : Surge ô Aquilo, túque insimul Auster,
 Surge, hortum perfla, rorent vt aromata, nostrum.
 Ecce mei vox dulcis adest venientis amici,
 Montibus ecce salit, subsultat collibus ille,
 Capreoli similis venientis ab vberis matris,
 Mirus enim vitro iunctorum motus, in altum
 Iam surgunt, fundo iam mersa videntur in imo,
 Saepè resoluuntur, coëunt saepè, ipsáque sese
 Mortificant, vitam reuocántque subinde fugatam,
 Perfectum assumant donec putrefacta nigrorem.
 Primum opus hoc nostri lapidis, (corruptio quippè
 Vnius alterius generatio) nascitur vnde
 Coruinum caput, Aethiopum Rex, caudáque nigra,

Eclipsin Sole & Lunâ subeuntibus atram,
 Nam simul ac ingressa fuit satis aucta nigredo,
 Illa pice~ exsuperans omnémque nigredo nigrorem,
 Materiae facta est praegnatio vera, solutis
 Corporibus, nigram générante putredine terram,
 Principium (quod gaude!) operis. Nigra scilicet illa
 Haec est, sed multùm formosa puella, sine alis
 Est volitans Niger ille Albus (Nigredine nà~que hâc
 Occultata Albedo latet purissima) coruus :
 Vix aliud grauius, sed nec praestantius vllum est
 Naturae genitricis opus. Tibi sit modò curae
 Foemineae flos ille comae, pennaque medulla
 Coruinae, nimio ne comburantur ab igne.

Sic consummatâ Nigredine, fortior vno
 Mulciber esto gradu, viridis successerit Atro
 Dum color, & viridi pauonis cauda colori,
 Illa omnes refere~s, sunt quotquot in orbe colores:
 Albedo hos sequitur, Vulcani tertiò adaucti
 Viribus elicienda, gradúsque subinde per omnes
 Igne regenda, suam dum sublimetur ad çkmÝn ;
 Non quaeuis etenim, sed perfectissima tingit
 Albedo, & radiis tinctum Lunaribus aequat,
 Perfectum naturae Ouum parientis, ab igne
 Praestans illaesum constanti albore metallum.

Succedit tandem conclusa albore Rubedo,
 Cunctorum Lapidis nostri vltimus ille colorum.
 Suscepti colophon & meta optata laboris,
 Si iusto directa modo Vvlcania flamma
 Diuinum perrexat opus feliciter. Ergo
 Philosophum prudens perge hîc moderarier ignem,
 Perge augere gradu, subiectâ operosus arenâ,
 Perge, citrum donec videas flauescere fructu,
 Tum porrò prudente tibi ratione regendus

Mulciber

Mulciber ille tuus : Rubeo pulcerrima vultu
 Dum se, labe carens omni, Regina videndam
 Offerat . aurorae similis, coelóque micanti:
 Nec tamen hanc exire suo patiare cubili,
 Cuius per nitidas tibi conspicienda fenestras,
 Perfectum induerit nisi cum Rubicunda ruborem.
 Interea nimio ne vitrificatus ab igne
 Spem Lapis exustâ fallat virtute, cauendum,
 Iustis decoctum gradibus ceu promouet ignis;
 Sic opus immodico totum destruxerit aestu.

Hinc tandem, Ductore Deo, prodibit in auras
 CONFECTVS LAPIS, omnigenae Rex ille medelae
 Inuictis Panacaea potens virtutibus, unâ
 Quâ non est toto Medicina salubrior orbe,
 Pneumatica partes penetrans vi corporis omnes,
 Sumpta vel vnus saltem sub pondere grani.
 Haec ceu fumus apes, prauos ita corpore pellit
 Humores, morborum abigit genus omne, malique
 Radice euulsâ penitus, meliora reponit :
 Immò aquilae in morem renouat seruátque virétem
 Flore iuuentutem; casúque perire maligno
 Non sinit, aetatem, nisi pleno clauserit aevo
 Praefixa illa homini supremo à Numine mera.
 (Mors communis enim, nec declinabilis vlli
 Denique, mortali quisquis de semine cretus)
 Hoc primaeuus Adam, prisci hoc medicamine Patres
 Longaeuam sani duxêre in saecula vitam.
 Hoc sapientum aetas priscorum floruit, ipso hoc
 Aeternum meruit penu cum diuite nomen.
 Nullum huic quantu~uis morbi incurabile monstru~,
 Dirus siue hydrops fuerit, scabiésve leprosa,
 Siue Podagra pedum tortrix, manúumve chiragra,
 Et quae plura aliis sunt desperata medelis

Tormenta illa hominum, mors viua cadaueris illa
 Viui & spirantis ; nullum insuperabile nostro
 Stat Lapidi ; invicto cuncta expugnantur ab vno.
 Illa aliorum etiam quos tempore pharmaca longo
 Vix curant, paucis hic aegros roborat horis.
 O donum Medicina inge~s, cuí quicquid in orbe est,
 Nil vsu tantum meret eccellente trophaeum!

Sed sua ne impuris etiam incorrecta metallis
 Permaneat scabies leprosa ; exuta sed omni
 Naturae vitio, summo afficiantur honore:
 Pergendum vltteriùs, Lapidisque operatio nostri
 Multiplicanda, nouas acquirat vt enthea vires.
 Confectum ergo suae Lapide~ rursùm insere Matri,
 Quâ natus, salibus duplicato nempe duobus
 Mercuriali vtero. Fontinae illi benedictae,
 Iustóque insertum sub pondere Philosophorum
 Concludat repetita noui chrystallina coeli
 Ianua, Spagyrico scitè obsignanda sigillo.
 Sic Matri infertum , sic pellucente receptum
 Conclauis, calefacta nouis noua balnea prunis
 Denuò ritè coquant, dum per genus omne colorum
 Ordine materies deducta (id mense vel vno
 Absolues, denis quod vix perfeceris antè)
 Ex binis vnum progignat denuò corpus.
 Huius eò fuerit virtus diuiniór omni
 Purgando impuro, tingendis atque meta!lis
 Philosopho recoquatur idem quò saepius igne.
 Quem si cui liceat toties iterare laborem,
 Suppeditante Deo longaeuae secula vitae,
 Impurum omne orbis vel granum tinxerit vnum,
 Purius vt puro splendescat protinus auro.
 Fermentum superest, Tinctura~ illa vltima nostram
 Particula ingrediens, penetrandi impura metalli

Certa

Certa viam indigitans fixato Ariadna tenore,
 Liber vt impuro labyrinthi carcere Theseus
 Fulgentem Regis mereatur ferre coronam.
 Haec ratione igitur fit Fermentatio tali:
 Purgati sublimè auri tenuissima fiat
 Lamina, quam Lapidi thalamo Vulcanus in vno
 Leniter associet, pòst aucto fortior igne
 Tres coitum noctes totidémque liquentia cogat
 Continuare dies : Sic spitualibus Aurum
 Dotibus ornatum subtili cuncta vigore,
 Obuia quae fuerint impura metalla, penetrat.
 Nil operatur enim Lapis, & nil tinxerit vnquam,
 Coniuncto fuerit nisi fermentatus ab Auro.
 Consimili gaudet sibi, quo benè consociato,
 Ingreditur corpus Tinctura, suisque solutum
 Sordibus impurum puro producit amictu.
 Sic fermentati Lapidis, sic ritè parati
 Diuinum hunc tandem tingendi inueneris vsum ;
 Vna in millenas sumatur portio partes ;
 Immò vel innumeras, prout multiplicata coquendo
 Tinctura, ignitis fluxu miscenda metallis ;
 Partus & ecce nouus pretioso nobilis Auro!
 Affectu vnum aliud comprehendit quippe lubenti
 Corpus, dissimili natum quantumlibet ortu.
 Alterum in alterius transit, virtute coactum,
 Naturam : hinc simile à simili natum exit in orbem.
 Hoc Fermenti igitur bene qui medio vtitur, omnis
 Huic detecta patet Fixatio, ea vnica, quâ non
 Res omnes inter subtilior vlla creatas : (MVNDI,
 HOC GRANVM FVNDI est, quod CENTRVM nobile
 Huius qui factus compos, grato ore IEHOVAM
 Laudibus extollat, tanti qui muneris author,
 Paupertas quod dira fugit, quod morbus, & atra

Tristitia ; vnde fluit largis sapientia riuis.
 Tantum nempe bonum est Tinctura haec nostra per
 omnem,
 Cui paribus nihil aequipares virtutibus, orbem.
 Aureus hic imber Iouis est : hic spiritus ille,
 Conseruatricem mundi quo condidit arcam
 Noah vitisator : quo Templum & fulgida Templi
 Vasa dedit Salomon toto celeberrima mundo.
 Hic est, quo Templi protypon construxerat ante
 Moses, & multo radiantem erexerat auro.
 Hic est, collapsam patriae quo restituit rem,
 Firmauitque suis renouatam legibus Esdras.
 Hic est, spiritibus qui praeualet omnibus vnus.
 Cunctarum quotquot gignuntur viscere rerum.
 Fortunae dator ille bonae, virtutis, honoris,
 Pauperie penitus destructâ & mole malorum,
 Omnia cum dulcî largitur caetera pace.
 Utque ad vota bonis bona dat quaecumque, paratum
 Et decus, & longae felicia tempora vitae ;
 Sic prauo à prauis si contemeretur abusu,
 Aeterno ingratos cruciandos deuouet Orco.
 His conclusa metris Lapidis mysteria sacri,
 Candide lector, habe, Testamentumq; Hadrianum:
 Quod cuius coeptum conscribi nomine, sancto
 Nomine nempe Dei, clausum hoc solenniter esto.
 Huic, coeli superos qui Rex altissimus orbes,
 Quicquid & his tectum, moderamine dirigit almo,
 Huic Artis largitori tam nobilis, & quae
 Gens hominum bonacunq; tenet, Iouae omnipote~ti
 Sit laus, sit cunctis saeclorum gloria saeclis.

FINIS.

Vni Deo & Trino gloria.

INDEX